

ת"פ 68958/01/19 - מדינת ישראל נגד מיכאל בן דוד פרץ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 68958-01-19 מדינת ישראל נ' פרץ (עצור/אסיר בפיקוח)

בפני
כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה

נגד
מיכאל בן דוד פרץ

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד איריס פיקר

ב"כ הנאשם: עו"ד דורון שטרן

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:

א. **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א)(1) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

ב. **ייבוא סם מסוכן בצוותא חדא**, לפי סעיף 13 יחד עם סעיף 19א בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 ביחד עם סעיף 29 בחוק.

2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, עובר ליום 21.12.18 הנאשם ואלי עמרם (להלן: "עמרם") שהנו קרוב משפחתו, קשרו קשר לייבא לישראל עבור אחרים, סמים מסוכנים ממקסיקו בתוך פסלונים ובאמצעות משלוח דואר. הנאשם העביר באמצעות עמרם את פרטיו בהם כתובת למשלוח דואר, שמו המלא ומספר הטלפון שלו לגורם במקסיקו כדי שישלח אליו באמצעות חברת שילוח חבילה ובה סם מסוכן מסוג מֶתַאֶמְפֶטָמִין.

בהמשך לכך ביום 21.12.18 יצאה ממקסיקו חבילה שמוענה עבור הנאשם, ועל החבילה נרשם מספר הטלפון של הנאשם, שמו וכתובת בית אמו. החבילה הכילה 19 פסלונים כאשר בכל אחד מהם הוסלק סם מסוכן מסוג מתאמפטמין ובסך הכל החבילה הכילה 1.865 ק"ג נטו של סם מסוג מתאמפטמין. ביום 28.12.18 נכנסה החבילה לישראל וביום 7.1.19 נתפסה על ידי רשות המכס. ק"ג אחד של סם מסוג מתאמפטמין נמכר בישראל במחיר ממוצע של 250,000 ₪.

3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר עמוד 1

שירות המבחן. עוד הוסכם בין הצדדים שהמאשימה תעתור לעונש ראוי של 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס וחילוט הרכוש שנתפס ואילו הגנה תהא חופשיה בטיעוניה.

למען שלמות התמונה, יצוין כי כתב אישום מקביל הוגש נגד עמרם, אשר אף הוא הודה והורשע, וגזר דין מקביל ניתן בעניינו.

תסקיר שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 33 גרוש ואב לשתי בנות בגילאי 4-6, מתגורר עם בת זוג ועובד כמפעיל מנוף. מגיל צעיר התקשה בלימודיו והתמודד עם קשיי קשב וריכוז ובעיות משמעת. בגיל 10 שולב בפנימייה ביחד עם אחיותיו. לאחר כשנתיים עזב את הפנימייה ושב להתגורר בבית הוריו שם עלו קשיי הסתגלות למערכת החינוכית. בהמשך השתלב בפרויקט היל"ה המיועד לנערים בסיכון ומאפשר לימודים מותאמים ליכולתם וסיים 12 שנות לימוד. בגיל 18 גויס לצבא ושירת שירות צבאי מלא כלוחם. לדבריו, בעת שירותו לחם במלחמת לבנון השנייה נחשף למראות טראומטיים בגינם סבל מפוסט טראומה וטופל על ידי קב"ן צבאי. לדבריו בשנים האחרונות חלה רגיעה והוא אינו חווה סימפטומים. לאחר שחרורו מהצבא עבד כנהג משאית וגילה יציבות תעסוקתית לאורך השנים. הוריו נפטרו בשנים האחרונות והקשר עמם תואר כחיובי.

הנאשם נעדר עבר פלילי. ביחסו לעבירות, הנאשם נטל אחריות על ביצוע העבירות והביע חרטה. לדבריו ברקע לביצוע, תקופה משברית שחוות לאחר גירושיו, התמודדות עם חובות כלכליים כבדים בגינם חווה מצוקה וחוסר אונים. מסר שעבר תאונת עבודה בתקופה זו בגינה לא עבד והתקשה לשלם את חובותיו. מסר כי מצבו היה ידוע בקרב בני משפחתו ואחד מקורבי המשפחה פנה אליו בהצעה לסייע לו להעביר משלוח מחו"ל בתמורה לתשלום. הנאשם הודה שהתפתה להשגת כסף זמין, ידע שמדובר בפעילות פלילית אך לא היה מודע לכך שמדובר בייבוא סמים. מסר כי פעל באופן אימפולסיבי ולא חשב על השלכות מעשיו והמחירים שבצדם. הנאשם ביטא צער ובושה על התנהגותו ומסר שהעבירה אינה מאפיינת את התנהגותו השגרתית. לדבריו הורתע בעקבות מעצרו וההליך המשפטי ותאר את הזעזוע שחוות את ימי מעצרו. לא שיתף בקשייו את בת זוגו ולא ניסה להיעזר בה נוכח תחושות בושה, פגיעה בדימוי העצמי ואכזבה מעצמו. החל הליך של חדלות פירעון ושיקום כלכלי ומצוי בהסדר לפירעון חובותיו.

במסגרת הליך המעצר בשנת 2019 התרשם שירות המבחן מהשפעתו המרתיעה של המעצר כגורם מציב גבול עבור הנאשם, אשר היה נתון באותה עת בתקופה משברית בחייו על רקע הליך גירושין מורכב. בנוסף התרשמו שהנאשם אינו מאופיין בדפוסים עברייניים מגובשים, בעל יכולת לביקורת עצמית ויכולת תפקודית תקינה. הוא בעל דימוי עצמי נמוך ומתקשה בהצבת גבולות. **הנאשם שולב בקבוצת עצורי בית בתקופת פיקוח המעצר, הוא הגיע למפגשים באופן סדיר ושיתף פעולה. ההתרשמות היתה שהנאשם מחזיק בעמדה קורבנית והשלכתית נוכח נסיבות מעצרו ומתקשה להכיר בחלקיו הבעייתיים שהביאו אותו למעורבות שולית. הטיפול סייע לנאשם להכיר במשמעויות של התנהגותו הבעייתית ברמה האישית, המשפחתית והכלכלית.** הנאשם שלל בעייתיות הקשורה לצריכת חומרים. בדיקות שתן שנערכו לו נמצאו ללא שרידי סם.

שירות המבחן התרשם מאדם ללא עבר פלילי אשר על רקע משבר אישי וקשיי הסתגלות, פנה לפתרון עברייני. כגורמי סיכון להישנות ביצוע עבירות מנה שירות המבחן את חומרת העבירה שביצע מבלי שנתן דעתו להשלכות התנהגותו, הערכה כי במצבי משבר פועל באופן לא מווסת, מתקשה להציב גבולות, מתקשה לשתף את קרוביו במצוקותיו ולבקש עזרה, נטייתו להשליך את התנהגותו על גורמים חיצוניים ובמקרה זה על התקופה המשברית וניצול תמימותו, והיותו בעל דימוי עצמי נמוך. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את העובדה שאינו בעל רקע של שימוש בסמים, ההערכה שפעל בעיקר בשל משבר נקודתי בחייו וכי הוא אינו בעל קווי אישיות עברייניים, היעדר עבר פלילי, ההערכה שלמחירים

הנלווים להליך המשפטי השפעה מרתיעה עבורו, מאמציו להתבוננות עצמית בהתאם ליכולותיו, והבעת מוטיבציה להשתלב בטיפול. כך גם תמיכת משפחתו ובת זוגו שמהווה עבורו דמות משמעותית ומציבת גבול והתנהלותו האחראית כלפי בנותיו. העובדה שהחל תהליך להסדרת חובותיו ושיקום כלכלי מפחיתה מתחושת הלחץ בה היה נתון ותפקודו היציב והנורמטיבי במסגרות חיו.

בסיכום התרשם שירות המבחן מאדם בעל כוחות וכישורים תפקודיים תקינים, אשר עומד לראשונה לדין ואינו מאופיין כבעל קווי אישיות עברייניים. מגלה עדיין דפוס קורבני ונראה שלאורך השנים מתקשה לשתף את סביבתו בקשייו. להערכת שירות המבחן הנאשם זקוק להמשך קשר מכיל ומסייע במטרה לשפר את יכולתו להתמודד במצבי לחץ ולפתח יכולות הסתגלות תקינות יותר, וכדי להפחית את הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות. שירות המבחן רואה חשיבות בחיזוק חלקיו המתפקדים, ולהערכתו הטלת עונש של מאסר בפועל תהווה גורם דחק נוסף ויש להעדיף את האפיק השיקומי ולהעמידו בצו מבחן למשך שנה לצד עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ראיות לעונש

5. **מכתב מהנאשם (נ/1) -** בשנתיים שחלפו מאז ביצוע העבירה, חיי השתנו מקצה לקצה. בתקופה שקדמה למעצר, היה בהליך להרחבת הסדרי השהות עם בנותיו, זאת לאחר גירושיו בשנת 2016 ודיונים רבים בבית המשפט לענייני משפחה. הסדרי השהות עם בנותיו הורחבו ויום לאחר שנעצר היה אמור להיות הלילה הראשון שבנותיו יהיו בביתו לאחר תקופה ממושכת. חווה הלם עם מעצרו, חיי הפכו שחורים והוא חווה שנאה עצמית על מה שנעשה ובגללו נעצר. חווה בושה בגין האסון שנפל על הוריו ז"ל, בנותיו וילדיה של בת זוגו. לא כך הוא חונך, זו אינה הדרך שהוריו הדריכו אותו ללכת בה, ולא ישכח לעולם את ימי המעצר, את הבושה וההשפלה על שהרס את חיי במו ידיו. זמן מה לאחר ששוחרר לחלופת מעצר, אביו נפטר לאחר תקופת חולי וסבל ממושכת. שנא את עצמו על כך שגרם לאביו סבל בסוף ימיו, התרסק והגיע לתחתית. האשים את עצמו במות אביו שיתכן שנפטר בגלל הצער על מעשיו. בת זוגו סייעה לו ותמכה בו. הוא שב באופן הדרגתי לקשר עם בנותיו והאור שב לחייו. החל לקיים מפגשים קבוצתיים עם קצינת המבחן שתמכה לו לשנות את קו המחשבה והסתכלות על הדברים והבנת החשיבות לשתף בדברים עמם הוא מתמודד. היה מחויב למפגשים הקבוצתיים ולהליך הטיפול. למרות זאת, מיום ליום נוצר לחץ גובר כיוון שלא עבד ונותר ללא הכנסה עד שלא היה לו כסף לנסיעות למפגשים בשירות המבחן. בהמלצת קצינת המבחן הוא הצליח למצוא מעסיק שיפקח עליו. חודשים בודדים לאחר מות אביו, גם אמו נפטרה לאחר מאבק במשך שנתיים במחלת הסרטן. חווה שוב רגשות אשם. מצטער על מעשיו, מתבייש בהם ובעצמו ובז כל מי שעוסק בדברים כאלה. מבקש שבית המשפט יחוס על משפחתו, בת זוגו, ילדיה ובנותיו, ולתת לו הזדמנות להוכיח את עצמו. הוא מבין שמעשיו חמורים וכי עליו לשלם בגינם, אך מקומו אינו בבית הסוהר. הוא עושה הכל כדי לשנות את חיי ואת הדברים שהובילו אותו לבצע את המעשה. הוא עבר טיפול קבוצתי, משקם את משפחתו לאחר שהרחיב את הסדרי הראיה עם בנותיו ומצוי בהליך של חדלות פירעון ושיקום כלכלי. מבקש הזדמנות להוכיח שמדובר במעשה חד פעמי שלא יחזור על עצמו.

6. **עו"ד רועי חלפון -** עוסק בדיני משפחה. הכיר את הנאשם לפני שלוש שנים וחצי עת היה הנאשם בהליך גירושין. הופתע לשמוע על הסתבכותו, מדובר באב אחראי ומסור לבנותיו, שניהל מאבק למשמורת על בנותיו הקטנות שאותן הוא רואה במחצית מהזמן. הוא מלווה את הנאשם, נפגש עמו פעם בחודש והנאשם עבר תהליך עם בנותיו שמאוד חיזק אותו. כיום יש לו משפחה, בת זוגו שמלווה אותו, הוא מתפקד גם כראש משפחה לשלושת ילדיה של בת זוגו מנשואיה הקודמים. מדובר באדם חם ואוהב, ההיכרות עמו היא מעבר ליחסי עו"ד-לקוח. הוא אדם שכולו טוב אשר רוצה לעשות טוב. בנותיו זקוקות לו שייפגש עמן כמה שיותר.

טיעוני הצדדים

7. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד איריס פיקר, הפגיעה בערכים המוגנים ברורה גם למכורים לסמים וגם בעניין הזליגה לרחוב. כמות הסם, סוגו ומחירו מבססים פגיעה בעוצמה ביונית בערך המוגן. למעשיו של הנאשם קדמו תכנון והכנה, הוא קשר קשר עם קרוב משפחתו, מסר את פרטיו לשם ייבוא סמים בכמות בלתי מבוטלת. אמנם הנאשם ייבא לישראל את הסמים בשליחותו של אחר, אולם הייבוא נשען על נכונותו של הנאשם לבצע את העבירה. מדובר על קרוב ל-2 ק"ג של סמים שאותם ניתן לחלק למנות רבות מאוד. פוטנציאל הנזק הוא רב מאוד, וסם זה קשה יותר מסם מסוג קנאביס. על השפעותיו ההרסניות של הסם הזה, נקבע כי מדובר בסם ממריץ, הגורם להזיות קשות, פרנויה, פגיעה בריאות ובכליות. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה קשורות במצוקה כלכלית ורצון להטיב עם עצמו על חשבון אותם אנשים שהסם מגיע אליהם. המאשימה סבורה שמתחם העונש בנסיבות אלה נע בין 3 ל-6 שנות מאסר, אולם בהתאם להסדר הטיעון תעתור המאשימה לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל.

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כוללות את הודאתו, נטילת אחריות והיעדר עבר פלילי. תסקיר שירות המבחן בא בהמלצה לעונש של עבודות שירות, תואר כי בני משפחתו אשר ידעו על מצוקתו הכלכלית המליצו לו לבצע את המשלוח ולדבריו הוא לא ידע שמדובר בסם. במסגרת הליך המעצר הוא השתתף בקבוצה ושירות המבחן התרשם שהוא מחזיק בעמדה קורבנית. לא מדובר באדם מכור, אלא מי שביצע את העבירה על רקע חובות ובסופו של דבר לא עבר טיפול. כגורמי סיכון שירות המבחן צין כי במצבי משבר הנאשם פועל באופן בלתי מווסת. להתרשמות שירות המבחן עונש של מאסר בפועל יהווה עבור הנאשם גורם דחק נוסף ולכן הומלץ על עבודות שירות. המלצת שירות המבחן אשר אינה סבירה ואינה הולמת את נסיבות ביצוע העבירה. חריגה מטעמי שיקום כוללת מוטיבציה שמפגין אדם המעוניין להשתקם, הבעת חרטה כנה על מעשיו. הנאשם לא עבר שום שיקום, ואין לו ממה להשתקם. אמנם מדובר באדם נורמטיבי, ששירת בצבא כלוחם אך לא ברור מדוע בזמן אמת לא הגיע להסדר חובות, מדוע עצם את עיניו כאשר הוצע לו לקחת חלק בעבירת ייבוא סם ומדוע לא פנה לעזרת בת זוגו. הוא לקח חלק בקבוצה במשך 8 חודשים והוא עדיין מביע עמדה קורבנית. אף כאשר בית המשפט מחליט על חריגה מטעמי שיקום, אין הצדקה לעונש שאינו כולל מאסר בפועל. העובדה שהנאשם לוקח אחריות על מעשיו ומגלה מוטיבציה להחזרת חובותיו מובילה למיקומו ברף התחתון של מתחם העונש. המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר בן 30 חודשים.

8. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד דורון שטרן יש לקבל את המלצת שירות המבחן ויש לאבחן בין הנאשם לבין הנאשם האחר - אלי עמרם. חלקו היחסי של הנאשם הוא נמוך. הנאשמים פעלו עבור אחרים, ומכאן שאינם נמצאים במדרג גבוה. הנאשם העביר את פרטיו לגורם במקסימום באמצעות עמרם. המשמעות היא שעמרם העביר את הפרטים לחו"ל לאותו גורם והוא היה זה שקיים עמו קשר. עמרם הוא היוזם שבלעדיו אין. אין כל ראייה או אינדיקציה לכך שהנאשם היה בקשר עם גורם כלשהו, ואין מיילים או טלפון עם אותו גורם בחו"ל. העובדה שהנאשם מסר את פרטיו המלאים למשלוח החבילה מראה עד כמה אינו בקיא בעולם הזה. הנאשם נמצא במקום נמוך יותר בהיררכיה. מיד עם מעצרו של הנאשם בעת איסוף החבילה, הוא הפליל את עמרם ומסר את שמו. הוא שיתף פעולה לאורך כל חקירותיו באופן מלא, וזאת לעומת עמרם שלא שיתף פעולה והכחיש. שיתוף הפעולה של נאשם והפללת חברו, מהווה נסיבה לקולה.

מדובר בייבוא סם באמצעות חבילה בדואר, ולא באמצעות בלדר שטס לחו"ל כדי לבצע את העבירה. מדובר במדרג נמוך יותר של עבירת ייבוא. בעולם של היום, לעיתים די בהקלדה בגוגל כדי להגיע לאיש קשר ולמעשה אין צורך ביותר מאשר להעביר את הכסף ולהמתין שהחבילה תגיע. התכנון שנדרש הוא מינימלי. לא ניתן להשוות את הסם לסמים קשים כמו הרואין וקוקאין. מדובר בסם ממריץ שנותן תחושת אופוריה וצורכים אותו כדי להיות נמרצים יותר בעבודה.

הנאשם כיום בן 35, גרוש, אב לשתי בנות צעירות בגילאי 6-8, הוא מתגורר עם בת זוגו, נעדר עבר פלילי, אדם נורמטיבי לחלוטין למעט הסתבכותו זו. הוא רחוק מהעולם הזה. הוא התגייס לצבא כנהג ועבר לחטיבת גולני, שירת שירות מלא כלוחם. הוא נלחם במלחמת לבנון השנייה, איבד חברים וסבל מפוסט טראומה. הוא הצליח לצאת מזה וניהל חיים

נורמטיביים. שוחרר וגילה יציבות תעסוקתית. הוא נישא והתגרש, עבר תאונת עבודה באותו זמן והתמודד עם גירושין שהליכים בעניין זה נמשכים עד היום. הדברים הביאו אותו למצב של חדלות פירעון וחובותיו עמדו על 350,000 ₪. במהלך השנתיים שעברו מאז ביצוע העבירה הוא איבד את שני הוריו, אביו נפטר לפני שנה וחצי ומיד אחריו נפטרה אמו. הוא קיבל אחריות מלאה על ביצוע העבירה, קידם את החקירה וביטא חרטה ובושה. העבירה בוצעה על רקע מצבו האישי והכלכלי המורכב. הוא ראה הזדמנות להשגת כסף זמין פעל באימפולסיביות והיום הוא משלם את המחיר על כך. ההליך המשפטי הווה גורם מרתיע עבורו. מתחילת ההליך הוא נמצא בשיחות פרטניות וגילה מעורבות רבה מול שירות המבחן. האמירה של שירות המבחן ביחס לעמדה קורבנית הייתה בגלל שהוא הסביר את התנהגותו באותה תקופה משברית, והוא הסביר כיצד הגיע למקום שאליו הגיע כאדם נורמטיבי. הוא לא נזקק לטיפול במובן של אלכוהול או סמים, אך טיפול שירות המבחן הביא אותו למקומות חדשים ולתובנות אשר הפחיתו את הסיכון במצבו. שירות המבחן סבר שקיימת חשיבות לעמוד עמו בקשר במסגרת צו מבחן כיוון שזה יחזק אותו ועונש מאסר יפגע בחיזוק חלקיו המתפקדים ויפגע בשיקומו. הומלץ על עבודות שירות לצד אפיק השיקומי. הנאשם היה במשך חודשיים במעצר של ממש ו-10 חודשים בפיקוח אלקטרוני. ההגנה עתרה להשית עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות ובעניין הקנס לתת את הדעת לכך שהוא נמצא בהליך של פשיטת רגל וחדלות פירעון.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

9. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה הם הגנה על בריאות הציבור ושלומם מפני הנזקים הנלווים לשימוש בסמים מסוכנים. נזקי הסמים כוללים נזקים ישירים למכורים לסמים, אשר פעמים רבות נופלים כנטל על החברה, ונזקים עקיפים שנגרמים כתוצאה מביצוע עבירות על ידי המכורים לסמים לשם מימון רכישת הסמים. בית המשפט העליון עמד על חומרתן של עבירות הסמים, לרבות עבירה של ייבוא סם מסוכן, ובפרט כאשר מדובר בכמויות גדולות של סמים. הענישה בעבירות אלה נועדה בעיקרה לשרת את עקרון ההלימה. הצורך בענישה מחמירה של מבצעי עבירות סמים נועד לתמוך במאבק בנגע הסמים, ולהעביר מסר חד משמעי וברור לעבריינים. כדי לקיים את עקרון ההלימה בעבירות סמים, יש להתאים את העונש לחומרת המעשים אשר נמדדת בבחינת אופי העבירה, חלקו של הנאשם בביצועה, סוג הסם וכמותו. בעבירות סמים יש כמובן מקום לקחת בחשבון גם את נסיבותיו האישיות של הנאשם, אך הדגש בגזירת העונש הוא על המעשה, וככלל נסיבותיו האישיות של נאשם ייסוגו בפני האינטרס הציבורי שבהטלת ענישה מחמירה בגין עבירות מסוג זה (ראו דברי כב' השופט נ' הנדל בע"פ 6548/17 **לבדב נ' מדינת ישראל** [30.1.18], כב' השופט י' אלרון בע"פ 8048/19 **פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל** [4.6.20], ובע"פ 667/21 **מדינת ישראל נ' בן פורת** [10.3.21]).

בית המשפט העליון חזר והדגיש את החומרה שיש לנקוט כלפי כל המעורבים בשרשרת הפצת הסם, לרבות אלה המייבאים סמים עבור אחרים, אשר אינם ניצבים בראש ההיררכיה, ואשר מתפתים להצעות מפתות לרווחים קלים. מערכת הפצת הסמים נסמכת בחלקה על משלוחי סמים אשר מיובאים לישראל, ומי שפועל לשם כך מהווה חוליה משמעותית בייבוא הסמים לישראל. לפיכך, אין מנוס אלא להחמיר גם בעונשם של אלה, כדי להיאבק בתופעת יבוא הסמים הקשים לישראל.

10. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף בינוני וזאת נוכח סוג הסם - מתאמפטמין, ומשקלו - 1.86 ק"ג. מדובר בסם סינטטי, ממריץ וממכר, ממשפחת האמפטמינים.

11. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שלעבירה קדם תכנון. הנאשם קשר עם קרוב משפחתו, עמרם, קשר לשם ייבוא סם מסוג מתאמפטמין ממקסיקו לישראל עבור אחרים. הנאשם

העביר באמצעות עמרם את פרטיו האישיים בכללם כתובת למשלוח דואר, שמו ומספר הטלפון שלו, לגורם במקסיקו, לשם שליחת הסמים לישראל. חבילה ובה סם מסוג מתאמפטמין במשקל של 1.865 ק"ג נשלחה לישראל לכתובתה של אמו של הנאשם ונתפסה על ידי רשויות המכס. חלקו של הנאשם בעבירה הוא משמעותי כמבצע בצוותא של העבירה. הנאשם אינו המשלח ואינו סוחר הסמים שעתיד היה לקבל את הסמים ולהפיצם בישראל, אלא פעל עבור אחרים. עם זאת, חלקו הוא משמעותי וחיוני לביצוע העבירה, והוא מהווה חוליה משמעותית בשרשרת יבוא הסם לישראל. הסיבה שהביאה את הנאשם לביצוע העבירה היא מצבו הכלכלי והאישי באותה התקופה.

בכל הנוגע לטענת ב"כ הנאשם שלפיה חלקו של הנאשם נמוך מחלקו של עמרם, לא שוכנעתי כי קיים בסיס לקביעה זאת. על פי כתב האישום, שני הנאשמים, שהם קרובי משפחה, קשרו קשר לייבא את הסם לישראל. הנאשם העביר, באמצעות עמרם, את פרטיו לגורם במקסיקו. כלומר, אף אם בפועל עמרם עמד בקשר עם אותו גורם, הרי שהנאשם היה שותף מלא להעברת הפרטים לאותו גורם. גם אם קיימת "חלוקת תפקידים" כלשהי בין השניים, אין בה כדי להצביע על כך שחלקו של הנאשם בביצוע העבירה נמוך מחלקו של עמרם.

הנזק שהיה עלול להיגרם כתוצאה מהפצתו של הסם - אלמלא נתפס - הוא משמעותי, בשים לב לכך שמדובר בכמות גדולה של סם ממכר. על רקע הִתְזַקָּה בפקודת הסמים לפיה החזקת סם מתאמפטמין מעל ל-0.2 גרם אינה לצריכה עצמית, הרי שמדובר בכמות המספיקה לאלפי שימושים לצריכה עצמית. נזק בפועל לא נגרם במקרה זה, שכן הסם לא הופץ, אלא נתפס על-ידי הרשויות. שווי הרב של הסם, כ-450,000 ₪ (250,000 ₪ לק"ג) מהווה אינדיקציה לחומרת העבירה.

בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירה, נתתי דעתי לטיעוני ב"כ הנאשם לפיהם קיימת הבחנה בין יבוא סם לישראל על-ידי בלדר אשר טס לחו"ל וחוזר עם מזוודה ובה מוטמנים הסמים לישראל, לעומת יבוא באמצעות הדואר, שבו לא היה מגע של הנאשם עם הסמים, ללא תחכום. אכן, יש ממש בטיעון זה, ואולם גם בעבירות של יבוא סמים לישראל באמצעות הדואר או באמצעות חברות שילוח, הסיכון הפוטנציאלי לציבור בישראל עקב כניסת הסמים זהה ליבוא בדרכים אחרות, ונובע בעיקר מסוג הסם וכמותו, ולא מאופן יבוא הסם לישראל. עבירה של יבוא סם באמצעות הדואר או חברת שילוח היא קלה לביצוע, תוך נטילת סיכון עצמי נמוך, וקשה לאיתור. לפיכך, לא בכדי פסיקת בתי המשפט קובעת מדיניות ענישה משמעותית גם בגין עבירות יבוא סמים באמצעות הדואר.

12. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 2518/16 **יצחקי נגד מדינת ישראל** (25.12.16), התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע, לאחר ניהול הוכחות, יחד עם אחר בעבירות של יבוא סם מסוכן וקשירת קשר. האחר ארגן משלוח של חבילה ובה **710 גרם של קוקאין** נוזלי מברזיל לסניף דואר בארץ. הנאשם הגיע לסניף הדואר וקיבל את החבילה לידי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם **ענישה שנע בין 3.5 ל-5.5 שנות מאסר**. בית המשפט העליון התחשב בחלקו היחסי של הנאשם בפרשה, העדר עבר פלילי ופוטנציאל שיקומי גבוה והשית עליו **30 חודשי מאסר בפועל** (חלף 42 חודשי מאסר בפועל).

ב. ברע"פ 3569/20 **אלטאראוס נ' מדינת ישראל** (7.6.20), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של יבוא סם וקשירת קשר לפשע. הנאשם אזרח הפיליפינים, שעבד בשגרירות הפיליפינים בארץ, יצר קשר עם אחר לשם יבוא סם מסוג מתאמפטמין. בהמשך לכך נשלחה אליו חבילה שהכילה **50 גר' סם מסוג מתאמפטמין**. בית משפט השלום קבע **מתחם עונש הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר** והשית על הנאשם עונש של **22 חודשי מאסר**. בית המשפט המחוזי ובית המשפט העליון קבעו שהעונש ראוי והולם.

ג. בע"פ 4659/12 **סיריפונג נ' מדינת ישראל** (22.10.12), נדחה ערעור נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות של יבוא סם וקשירת קשר. הנאשם אזרח תאילנד שעבד בישראל, קשר עם אחר לייבא סם מסוג מתאמפטמין לישראל, מסר לאחר את פרטי תא הדואר שלו ובהמשך לכך נשלחה לישראל חבילה ובה **1,084 כדורי סם מסוג מתאמפטמין**. הנאשם, ללא עבר פלילי, נדון ל-**18 חודשי מאסר בפועל**.

ד. בת"פ (מח' מר') 28005-09-17 **מדינת ישראל נ' גושקביץ** (26.4.18) הורשעו נאשמים בייבוא סם מסוכן ובקשירת קשר לפשע. הנאשמים נכנסו ארצה עם מארז של בקבוקי יין אשר הכילו סם מסוג **MDMA** נוזלי כשכל אחד מהם נשא מחצית הכמות השווה ל-**2.125 ק"ג. מתחם העונש שנקבע לנאשם 1 אשר היה דומיננטי יותר בעבירה, עמד על 36 ועד ל-60 חודשי מאסר ולנאשם 2 נקבע מתחם עונש שבין 24 ל-48 חודשי מאסר**. הנאשמים ללא עבר פלילי. הנאשם 1 נדון לעונש של **42 חודשי מאסר בפועל**, והנאשם 2 לעונש של **30 חודשי מאסר**.

ה. בת"פ (מח' מר') 25840-10-19 **מדינת ישראל נ' סורינטה** (8.9.20) הורשע נאשם, אזרח תאילנד, על-פי הודאתו בעבירה של יבוא סם מסוג **מתאמפטמין**, בשליחותו של אחר, במשקל של קרוב ל-**3 ק"ג**. הנאשם יבא את הסם בטיסה מתאילנד. הנאשם שיתף פעולה באופן מלא בחקירה ומשמש כעד תביעה נגד האחר. הצדדים הגיעו להסדר טיעון "סגור" אשר במסגרתו נדון הנאשם ל-**26 חודשי מאסר בפועל**.

ו. בת"פ (מח' מר') 376-10-16 **מדינת ישראל נ' אזרן** (1.2.18), הורשעה נאשמת על פי הודאתה בעבירה של יבוא סם מסוכן. הנאשם 1 - אחיה של הנאשמת - קשר קשר עם אחר לייבא לישראל סם מסוג **קוקאין** במשקל **951 גרם** ותאם עם הנאשמת 2 שהחבילה תשלח לביתה. חבילת הסמים נשלחה בדואר, על שמה וכתובתה של הנאשמת. בעניינה של הנאשמת נקבע **מתחם עונש הנע בין 22 ל-48 חודשי מאסר**. הנאשמת ללא עבר פלילי, נדונה ל-**22 חודשי מאסר בפועל**, הנאשם 1 נדון ל-40 חודשי מאסר בפועל.

ז. בת"פ (מח' ת"א) 16863-10-16 **מדינת ישראל נ' דריגנט**, הורשעו הנאשמים בעבירה של יבוא סם. הנאשמים קשרו קשר ליבוא סם מסוכן מסוג **קוקאין במשקל של 1,376 גרם** באמצעות שליחתו בדואר. הנאשם 2 העביר את הכתובת לקבלת החבילה בישראל. הנאשם 4 טס לחו"ל ובידיעתו אדם אחר הסליק את הסם בדפנות תיבה ושלח אותה לישראל. בעניינו של הנאשם 2 נקבע **מתחם עונש הנע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם 2 נדון ל-**18 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם 4 נדון ל-4 שנות מאסר בפועל.

ח. בת"פ (מח' מר') 6788-06-16 **מדינת ישראל נ' בנעטיה** (14.6.18), הורשעה נאשמת על פי הודאתה בעבירות של יבוא סם וקשירת קשר. הנאשמת קשרה קשר עם אחר לייבא סם באמצעות שליחת חבילה לכתובתה. חבילה המכילה **2.56 ק"ג סם מסוג קוקאין** התקבלה בבית הדואר, בהנחיית האחר היא אספה את החבילה מהדואר. הנאשמת לא יזמה את העבירה ולא היתה צפויה להרוויח כסף מביצועה ולאחר היתה השפעה רבה על מעשיה בעבירה. נקבע **מתחם עונש שנע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל**. הנאשמת ללא עבר פלילי. הוטל עליה עונש, תוך חריגה מהמתחם משיקולי שיקום, של **6 חודשי עבודות שירות**.

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-21 ועד ל-48 חודשי מאסר בפועל**.

חריגה מהמתחם

14. כידוע, בית המשפט רשאי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. ככלל, הפרמטרים המרכזיים אשר ממציבים על סיכוי שיקום הם המוטיבציה שהפגין הנאשם להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה (במקרה שבו קיים נפגע עבירה). בהקשר זה נקבע בפסיקה כי שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשויים להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א) לחוק. דברים אלה זוכים למשנה תוקף מקום בו מדובר באדם צעיר ונעדר עבר פלילי (ראו דברי כב' השופטת ד' ברק ארז בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** [18.4.18]). בכל הנוגע למידת החריגה מהמתחם, ככלל קיימת קורלציה בין מידת השיקום, לבין מידת החריגה מהמתחם.

15. במקרה דנן, הנאשם לא עבר הליך שיקומי משמעותי, לרבות שינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה של הנאשם, אשר יצדיק חריגה ממשית לקולה ממתחם העונש ההולם, וכזה המצדיק הטלת עונש על פי שיקולי שיקומו של הנאשם בלבד. הנאשם שולב בקבוצת עצורי בית בשירות המבחן למשך 8 חודשים, הגיע למפגשים אופן סדיר ושיתף פעולה. על פי התרשמות שירות המבחן בתום צו פיקוח המעצר, הנאשם החזיק בעמדה קורבנית והשלכתית נוכח נסיבות מעצרו והוא התקשה לבוא במגע עם חלקיו הבעייתיים שהביאו אותו למעורבות שולית. הטיפול סייע לנאשם להכיר במשמעות התנהגותו הבעייתית ברמה האישית, המשפחתית והכלכלית. הנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בקבוצה טיפולית ושירות המבחן התרשם שהנאשם זקוק להמשך קשר מכיל ומסייע במטרה לשפר את יכולתו להתמודד עם מצבי דחק ולפתח יכולות הסתגלות תקינות יותר, אשר בטווח הארוך תסייע להפחית את הסיכון שיבצע עבירות דומות. מכאן מובן שלא ניתן לקבוע שהנאשם עבר הליך שיקומי משמעותי באופן אשר יצדיק חריגה ממשית מן המתחם, לאור העובדה שהנאשם טרם שולב בטיפול רלוונטי הקשור בגורמי הסיכון במצבו.

16. בנסיבות אלה, כאשר שהנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בקבוצה טיפולית בשירות המבחן, ושירות המבחן אף בא בהמלצה טיפולית בעניינו, לרבות לענישה בדרך של עבודות שירות וצו מבחן, ולאור העובדה שהנאשם הביע חרטה כנה על מעשיו, כבר בחקירתו במשטרה, ולאחר מכן בבית-המשפט, סבורני כי יש לקבוע שקיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם, כנדרש בסעיף 40 ד(א) לחוק, ולאפשר חריגה מינורית בלבד מהמתחם. זאת מבלי שיהיה בכך כדי לוותר על עקרונות הענישה הנוספים, לרבות ההלימה והרתעת הרבים. סבורני כי עונש של עבודות שירות, ואף עונש של מאסר בפועל קצר, בנסיבות המקרה דנן, יוביל לפגיעה בלתי מידתית בעקרונות אלה. לאור האמור לא מצאתי לקבל את המלצת שירות המבחן להטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צד מבחן, ואולם סבורני כי יש לחרוג באופן מינורי ממתחם העונש ההולם.

גזירת העונש המתאים לנאשם

17. בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם כבן 26, גרוש ואב לשתי ילדות בגילאי 4-6 עמם מקיים הסדרי ראייה מורחבים. מתגורר כיום עם בת זוגו וילדיה. הנאשם התמודד עם קשיים שונים לאורך שנות לימודיו בבית הספר, אולם הצליח לסיים 12 שנות לימוד, שירת שירות צבאי מלא כלוחם ולאורך השנים שומר על יציבות תעסוקתית. בשנים האחרונות נקלע לחובות כספיים כבדים והוא מצוי כיום בהליך חדלות פירעון ושיקום כלכלי. לאחר מעצרו, הוריו נפטרו זה אחר זה. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על נאשם בהיותו במאסר ראשון ולנוכח מצבו הכלכלי המורכב והליך הסדרת חובותיו וכן הריחוק מבני משפחתו ומבנותיו. מובן שגם לבני משפחתו צפוי קושי לנוכח מאסרו וזאת על רקע הריחוק ממנו והקשיים הכלכליים כאמור. הנאשם הודה ונטל אחריות למעשיו בהזדמנות הראשונה כבר בעת חקירתו

במשטרה, ואף הפליל בחקירתו את הנאשם האחר. הנאשם שולב בקבוצת עצורי בית בשירות המבחן, הגיע בהתמדה ושיתף פעולה. שירות המבחן התרשם שהנאשם עדין מגלה דפוס קורבני ולאורך השנים מתקשה לשתף את סביבתו בקשייו והעריך שהנאשם זקוק לקשר מכיל ומסייע במטרה לשפר את יכולת התמודדותו במצבי לחץ ולפתח את יכולותיו להסתגלות תקינה, ובכך יהיה בטווח הארוך להפחית את הסיכון להישנות ביצוע עבירות. לפיכך המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן לצד מאסר לריצוי בעבודות שירות, על רקע התרשמותם שמאסר בפועל יהווה עבור הנאשם גורם דחק נוסף. הנאשם נעדר עבר פלילי. עוד נתתי דעתי לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירה אשר בוצעה לפני למעלה משנתיים.

כמו כן נתתי דעתי לתקופה המעצר בת החודשיים שבה שהה הנאשם ולתקופה בת 10 חודשים נוספים בפיקוח אלקטרוני.

18. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שהנאשם טרם שולב בטיפול סביב גורמי הסיכון במצבו הכוללים בין היתר קשייו בוויסות במצבי לחץ, קושי בהצבת גבולות, קושי לשתף את סביבתו ולבקש עזרה, עמדה קורבנית ונטייה להשליך את התנהגותו על גורמים חיצוניים של התקופה המשברית אותה חווה וניצול תמימותו.

עקרון אחדות בענישה

19. **עקרון האחדות בענישה** הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי אשר נועד להבטיח שוויון בפני החוק ולמנוע שרירותיות בענישה. עקרון זה מורה כי יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות וכשהם בעלי נסיבות אישיות דומות. עקרון זה מקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאשמים באותה פרשה. עקרון אחדות הענישה מצדיק הטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן שמירה על יחס של שקילות בין מבצעים שונים של העבירה בהתאם לחלקו היחסי של כל אחד מהם ושמירה על מדרג הולם בין העונשים המוטלים על כל אחד מהנאשמים בפרשה, לפי מידת חלקם (כב' השופט מזוז בע"פ 2166/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** [17.5.18] וכב' השופט י' דנציגר בע"פ 2580/14 **חסן נ' מדינת ישראל** [23.9.14]).

במקרה הנוכחי יש לתת את הדעת לכך שבין הנאשם לעמרם - הנאשם בת"פ 68942-01-19 קיימת שונות מסוימת בכל הקשור לסוגיית השיקום. אף שכל אחד משני הנאשמים טען כי חלקו בביצוע העבירה נמוך מחברו, המסקנה המתבקשת מעיון בשני כתבי האישום שבהם הודו הנאשמים, היא שחלקם של הנאשם ועמרם בביצוע העבירה דומה כמבצעים בצוותא, ועל כן נקבע מתחם עונש זהה לשני הנאשמים.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ולסוגיית השיקום, נתתי דעתי לכך ששני הנאשמים נעדרו עבר פלילי, הודו ונטלו אחריות לביצוע העבירה ושיתפו פעולה עם שירות המבחן אשר המליץ בעניינם על הטלת צו מבחן למשך שנה לצד עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. שני הנאשמים שולבו בקבוצת עצורי בית בשירות המבחן. הנאשם טופל במסגרת הקבוצה למשך 8 חודשים, התמיד להגיע ושיתף פעולה ובתום הטיפול הקבוצתי התרשם שירות המבחן שהוא עדיין מחזיק בעמדה קורבנית ומנטייתו להשליך את התנהגותו על תקופה משברית שחוה ועל ניצול תמימותו. לעומתו, עמרם, השתתף בקבוצת עצורי בית למשך 4 חודשים שיתף בתכנים משמעותיים מחיי, בקשייו האישיים והמשפחתיים והצליח לבחון את הבעייתיות בחייו אשר הובילה למעורבותו בעבירה. שירות המבחן התרשם שעמרם עבר תהליך חיובי, שיתף בכנות ברגשותיו והעמיק בהבנת דפוסי העומדים בבסיס הסתבכותו ומודע יותר לבחירותיו ולאחריותו למצבו.

שני הנאשמים הביעו נכונות להשתלב בהמשך טיפול ושירות המבחן העריך את החשיבות שבשילובם בטיפול לשם צמצום הסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד.

הנאשם טרם שולב בטיפול המוצע במטרה לשפר את יכולתו להתמודד עם מצבי דחק ולפתח יכולות הסתגלות תקינות יותר. לעומת זאת, עמרם שולב ביום 9.12.20 בטיפול קבוצתי ייעודי לעוברי החוק שמטרתו סיוע בקשיי הסתגלות במשברים אישיים ועיבוד העבירה. התסקיר בעניינו של עמרם הוגש לאחר קיומם של שני מפגשים קבוצתיים במסגרתם הוא שיתף פעולה כנדרש, ויש להניח שמאז הוא ממשיך לשתף פעולה בטיפול הקבוצתי.

מנגד, נתתי את דעתי לטענת ב"כ הנאשם שלפיה הנאשם הודה בחקירת המשטרה, ואף הפליל את עמרם בביצוע העבירה, וזאת בניגוד לעמרם, אשר לא הודה בחקירה.

מכל האמור עולה קיומו של פער ממשי בין הנאשמים בכל הקשור בהליך השיקום. כיוון שבעניינם של שני הנאשמים נקבע כי יש מקום לחרוג קלות ממתחם העונש משיקולי שיקום, ראוי היה לקבוע כי החריגה ממתחם העונש בעניינו של עמרם תהא רבה יותר מאשר החריגה ממתחם העונש בעניינו של הנאשם. עם זאת, מכיוון שהנאשם, כאמור לעיל, הודה כבר בחקירת המשטרה, ואף הפליל את עמרם, סבורני כי בסופו של דבר, ראוי שעונשו של הנאשם ועונשו של עמרם - יהיו זהים.

20. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש החורג במידת מה ממתחם העונש ההולם, כפי שנגזר על עמרם, לצד עונש מאסר על תנאי. לאור מצבו הכלכלי הקשה, ובשים לב לשיקולי אחידות בענישה, ניתן להסתפק בקנס מתון.

סוף דבר

21. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. **16 חודשי מאסר בפועל** בניכוי ימי מעצרו 13.1.19 עד ליום 6.3.19.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת סמים מסוג פשע.
- ג. קנס בסך של 7,500 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.1.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.
- ד. אני מכריז על הנאשם כסוחר סמים ומורה על חילוט שני מכשירי טלפון נייד וכסף מזומן בסך של 730 ₪ אשר נתפסו ושימשו לביצוע העבירות. החילוט הוא לטובת הקרן לפי פקודת הסמים.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 4.7.21, עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון וגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787336, 08-9787377.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

הסם יושמד.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ז' סיוון תשפ"א, 18 מאי 2021, בנוכחות הצדדים.